

EDINOST

Uredništvo in upravnstvo: Trst (3), ulica S. Francesco d'Assisi 20. Telefon 11-57. Dopolni naj se pošilja izključno uredništvu, oglasi, reklamacije in denar na upravnstvo. Rokopisi se na vračajo. Neprankirana pisma se ne sprejemajo. — Last, založba in tisk Tiskarna "Edinost". Poduredništvo v Gorici: ulica Giosuè Carducci št. 7, I. n. — Telef. št. 327. Glavni in odgovorni urednik: prof. Filip Peric.

Družina

Človek je socialno bitje. To se pravi atom v celoti. Ni atoma brez celote in ne celote brez atoma; ravno tako ni človeka brez družbe in ne družbe brez človeka. Človeku je družba potrebna in družbi je človek tudi potreben. Človeška družba je podobna kompliciranemu stroju, kjer je vsak vijaček na svojem mestu in je vsak človek del stroja, ki opravlja gotovo delo, in vsa ta skupna dela posameznih delcev stroja dajejo pogon in silo temu motorju človeške družbe, ki hrope in se peha skozi stoletja in stoletja, sedaj z večjo silo, sedaj zopet z manjšo, kakršni so pač vijaki in posamezni deli stroja po svoji kakovosti, odpornosti in delavnosti.

Najstarejša in najenostavnejša oblika človeške družbe pa je družina. Ona je bila temelj, iz katerega se je razvila država in vse druge oblike upravnih enot. Najlepše se to kaže v slovanski zgodovini. Pri starih Slovanih se je iz družine razvila druga družina (bilo je to več družin skupaj, ki so se počasi razvile iz ene same družine), iz zdruge pa se je tvorilo pleme, iz več plemen pa, kakor je znano, se je razvil narod, posamezni narodi pa tvorijo danes države.

Pa ni samo radi tega družina take važnosti, pač pa igra posebno danes veliko vlogo. In prepričan sem, da bi taka človeška družba, ki bi skušala odpraviti družino — stremiljena so se že kazala — temeljila na nenaravnih podlagah in bi se ne mogla vzdržati. Saj z lahkoto lahko rečemo, da je blagostanje vsakega naroda in vsake države odvisno od blagostanja posameznih družin, kot je blagostanje družin odvisno od blagostanja posameznih članov vsake družine. In kam je udarila svetovna vojna najboljše? V družino! In z družino hkratu v posamezne države! Razbila je toliko družin, bodisi da jih je gnetlo uničila, bodisi da je vzela tej hiši gospodarja, oni gospodinj, tretji največje mlado delavno moč, sina edince! In kdo se ne spominja krutih dni begunstva na Goriškem, kdo se ne spominja vsega zla, ki ga je prinesla vojna, zapustivši za seboj toliko in toliko invalidov, ki jih mora podpirati država in ki so še kljub temu težko breme na ramah družine! In morda bi nam statistika znala povedati, da je na stotine in stotine družin po vojni v razvalinah, da se dogaja neizrečeno več preprirov in sporov med člani posameznih družin sedaj po vojni, kot pa jih je bilo pred vojno! In zakaj vse to? Kje so vzroki, da je danes tako težko dobiti družino, ki ne bi imela "svoje" krize, kot pravijo priprosti ljudje? Vsaka ga ima, če ne tega, pa onega! Razmišljajmo malo o tem, iščimo te vzroke in tudi zdravila proti njim!

Torej, kaj pomeni beseda — prava družina? Po mojem bi bilo to: skupno harmonično sožitje najbližjih krvnih sorodnikov; nesebično medsebojno podpiranje onih, ki so dali življenje, in onih, ki so ga prejeli. Na eni strani žrtvovanje, na drugi strani hvaležnost; na eni strani skrb, na drugi hvala.

V tej definiciji je zapopaden tudi ves smisel družine, vsa njena naloga in ves njen pomen za človeštvo in posameznika. V družini je nezavestno skrivna misija kontinuitete življenja in smrti, mladega in starega!

Vsak človek hoče postati na svetu srečen. Izkušnja pa kaže, da more biti srečen človek le v krogu svoje družine. Brezdomovinec, večni popotnik, človek, ki mu je usoda uporala vse njegove družinske sotovaršile: očeta, mater, sestre, brate, tak človek je nesrečen. Zato stremi neprestano za tem, da si ustvari sam svojo družino, svoje domače ognjišče, kjer bo našel svoj doždevni mir in srečo. Iz tega pa je logično sledi, da je življenjska naloga vsakega človeka na svetu, da si sežida svojo družino, svojo intimno hišico!

Vprašajmo se sedaj, kdo so pa glavni stebri družine? Prvi je oče, ki predstavlja moč in bi ga simbolno naznačili z roko. Drugi pa je mati, ki bi jo pesnik v pesmi simbolno imenoval srce! In če strnemo to dvojno spoznanje skupaj, kaj hočemo več!

To dvojno skupaj predstavlja še le popolnega človeka, ki je zmožen, da nastopi uspešno pot življenja! Saj tudi z močno in krepko ter mihičasto roko ter z nežnim usmiljenim srcem koraka človek skozi življenje, tako da se ob koncu svoje poti lahko ustavi in reče: "Težko je šlo, ali srečno je šlo in zadovoljen sem!"

Torej je prvi predpogoj za srečno družinsko življenje, da sta oče in mati, odnosno mož in žena v sporazumu. To se pravi: v svojem zakonskem življenju si zarišeta dva delokroga, v katerem sta neomejena gospodarja, vsak na svojem. Žena mora biti predvsem dobra gospodinja in mati! Moževa naloga pa je, da išče poti zunaj hiše, da bo hujše z razmerami, da išče kruha ter da je otrokom oče! Morata biti kot dva kralja dveh dežel, ki pa sta v neprestanem sporazumu.

Danes pa ni tako (posebno odkar se je pričela ženska pretirano emancipirati!). Neprestani prepiri, ker hoče žena to in ono, kar možu ni po misli in sploh noče, da bi se kdaj preveč mešal v njegove načrte, se posebno pa za ženo ne! In nastanejo prepiri, za prepriro, pride kregbiš, gom sovraštvo, za sovraštvo preziranje in kadar je že vse to, je razumljivo, da ni več ljubezni, in ko ni več ljubezni, je zakonskem življenju konec, ker je nezmožno! Mož postane raztresen, včasih prične piti, ne briga se več toliko za domače gospodarstvo, ne dela več s takim veseljem, ker ni je več one ljubezni, ki je včasih pomagala vzdrževati roko in prenašati trpljenje dela! Ni več doma prijazne žene, ki bi sprejela moža z lepo besedo, s čisto mizo in gorko večerjo. Mož se odtujače ženi in z ženo družini. In tako prične padati domovi, ki so se zdeli sicer tako trdni in močni. Družina zaleze v dolgeve! Najhujše pa je, da v takem slučaju mož in žena ne delata več za skupni blagor družine, nič več si drug drugemu ne zaupata, zato vlečeta vsak na svojo stran, zato devljeta vsak v svoj žep in pospešujeta katastrofo!

In potem to današnje splošno nezadovoljstvo, ki je še vedno povojna bolezen, kvarno vpliva na razvoj družin, ker se iz nezadovoljnosti rodi sitnost, iz sitnosti prepri itd.

To so pekoče povojne rane, ki jih občutimo še danes in se težko, težko zdravijo! Marsikateri družini je vojna ugasila zvezdo sreče in jo vodi v negotovi temi v brezno bodočnosti!

In obratno so vzrok splošni nezadovoljnosti, ki se javlja po vojni, še posebno slabe družinske razmere in so dostikrat ravno one, ki silijo na stotine naših ljudi v tujino s trebuchom za kruhom.

Najprej bi bilo treba te ozdraviti! D. B.

O ustavi dela

bo razpravljali veliki fašistovski svet na prihodnji seji

RIM, 7. (Izv.) V vodstvu fašistovske stranke kipijo priprave za prihodnje zasedanje velikega fašistovskega sveta, ki se sestane v sredini meseca aprila. Dnevni red bo najbrže objavljen v prihodnji številki uradnega glasila "Il Foglio d'Ordini". Na dnevnem redu bo poročilo on. Mussolinija o splošnem položaju, poročilo on. Turatija o položaju v stranki in poročilo upravnega tajnika o poteku vpisovanja v stranko. Najvažnejšo točko dnevnega reda pa bo tvorila razprava o ustavi dela, katero izdeluje ministristvo za korporacije. Pripravljalna dela za zakonik dela so že skoraj dovršena. Sedaj so v teku med ministristvom in korporacijami izmenjave naziranj o nekaterih podrobnih vprašanjih.

Nova zarota proti španskemu diktatorju?

PERPIGNAN, 7. V Barceloni je policija razkrila novo zaroto, katere namen je bilo strmoglavljenje diktatorja Prima de Rivera.

Aretirani so bili štirje častniki, ki so obdolženi, da so zasnovali in vodili zaroto. Osumljeni trdovratno zanikajo vsakršno krivdo.

Senat zaključil svoje delo

v tem zasedanju

RIM, 7. (Izv.) Danes ob 16. uri se je vršila poslednja seja visoke zbornice v tem zasedanju. Ker so nekateri listi napovedali, da bo po vsej verjetnosti on. Mussolini prečital poročilo polkovnika De Pineda o nesreči, ki je zadela njegovo letalo, ter podal tozadevno izjavo, so bile tribune polne, zbornica pa dobro zasedena. Toda pričakovanja se niso izpolnila, kajti ministrski klop so zasedli ob otvoritvi seje samo ministri on. Fedele, on. Belluzzo in on. Federzoni, katerim so se pozneje pridružili še ministri on. Volpi, on. Rocco in on. Ciano.

Po prečitjanju zapisnika poslednje seje je senat izglasoval odobritev raznih zakonskih načrtov, ki so bili odobreni na večerjšnji seji senata. Nato je senat odobril še celo vrsto drugih zakonskih osnutkov.

Neposredno pred zaključkom se je povzel besedo senator Supino, ki je dejal: "Častiti tovariši! Z velikim obžalovanjem smo sprejeli vest o veliki nesreči, ki je zadela 'Santa Maria'. Sveest sem si, da tolačim čustva senata, ako polijem junaškemu in neustrašenemu polkovniku De Pinedo pozdrave in voščila, da bi mogel čimprej zopet nastopiti in nadaljevati do konca svoj polet, ki prinaša našim domovini tako velike časti." (Burna odobravanja zbornice in tribun).

Predsednik on. Tittoni: "Navedena odobravanja so pričala, da senat odobrava v vzklikom predlog senatorja Supina. Zato bo moja skrb, da pošljem dr. nemu letalcu brzojavko s pozdravi in voščili visoke zbornice. (Odobravanja). Senat je izčrpal svoje delo. Izročam vsem svojim prisrčna voščila. Senat bo sklican pismenim potom."

De Pinedov polet

Atentat v Rooseveltu — Letalo zgorelo

RIM, 7. Ministrstvo za aeronavtiliko je sinoči objavilo naslednjo vest:

Poveljnik De Pinedo, ki je davi odpotoval iz Hot Springsa, je prispel na jezero Roosevelt Dam v Arizoni, potem ko je srečno preletel gorovje. Ko se je na letalo "Santa Maria" nakladal bencin ter se je De Pinedo na kopnem razgovarjal z nekaterimi novinarji, je čudna vžigalica, ki jo je vrgele neznane človek, kateri se je nahajal na nekem motornem čolnu v bližini hidroplana, povzročila ogenj, ki je letalo popolnoma uničil. Osebam ni požar prizadel nič hudega.

Poveljnik De Pinedo je takoj brzojavil iz Phoenixa ministru za aeronavtiliko ter je prosil za novo letalo; duce, ki je njegovo željo sprejel, je odredil, da se pošlje v New-York enega od hidroplanov S. 55, ki služijo sedaj skvadriljam kr. aeronavtilike. Radi tega je verjetno, da se bo "raid" lahko nadaljeval 1. maja.

Rimski listi

o nesreči, ki je zadela De Pinedovo letalo

RIM, 7. (Izv.) Današnji rimski listi posvečajo svoje uvodnike nesreči, ki je zadela včeraj "Santa Maria" na jezero Roosevelt. Dosedaj še ni natančno znano, kako je došlo do nesreče, to se pravi, da se še ne ve, ali gre za nesrečo ali za zločin. Rimski poslanik Združenih držav, gospod Fletcher, je poslal ministrskemu predsedniku brzojavko, v kateri tolači splošno obžalovanje, s katerim so sprejele Združene države vest o nesreči ter istočasno obljubuje tozadevno najstrožje preiskavo.

Rimski listi napadajo v svojih člankih protifašistovske elemente, katerim je bil polet De Pineda trn v peti. Kakor sledi iz nekaterih listov, so protifašistovski elementi pozivali italijanske elemente, da naj priprajo proti De Pinedu, ki je nosilec fašizma, povsod in ob vsaki priliki sovražne manifestacije. Zato sklepajo, da je treba najbrž pripisati nesrečo, ki je zadela "Santa Maria", zločinski roki sovražnikov fašizma.

Vest o nesreči, ki je zadela letalo De Pineda, je bila sporočena on. Mussoliniju tekotom večerje, katero je priredil včeraj svečer v hotelu "Excelsior" ogrsko poslanistvo v Rimu. On. Mussolini je takoj odredil, da se nemudoma pripravi in odpošlje De Pinedo drugo podobno letalo. Danes zjutraj se je podal državni podtajnik in aeronautičnem ministristvu on. Belluzzo na letalu v Sesto Calende, kamor je prispel ob 15. uri. Tam se je posvetoval z ravnateljskim in tehničnim osebjem tovarne, ki je zgradila pogorelo letalo, ter si je ogledal nekatera letala, nakar se je ob 17. uri povrnil v Rim. Kakor se zatrjuje, bo čimprej pripravljeno novo letalo, ki bo nemudoma demonstrirano ter odposlano v Genovo, odkoder bo prepeljano s prvim parnikom v Ameriko.

Bethlen v Rimu

Danes bo posetil papeža

RIM, 7. (Izv.) Današnji dan svojega bivanja v Rimu je uporabil grof Bethlen za reševanje raznih državnih poslov in za ogled rimskega mesta. Zvečer je priredil rimsko mesto na čast ogrskemu ministrskemu predsedniku sprejem na Kapitolju, katerega se je udeležilo veliko število povabljenecv. Jutri bo grof Bethlena sprejel v privatni avdijenci tudi papež Pij XI. Po avdijenci bo grof Bethlen posetil državnega tajnika kardinala Gasparrija, ki mu bo popoldne obisk povrnil.

Oskrbenjen grob

GENOVA, 7. (Izv.) Včeraj se je vršil v San Siro di Strupa slovesen pogreb fašista Alojzija Bachina. Ker so imeli biti položeni v njegovo grobnico še zemeljski ostanki treh njegovih sorodnikov in radi pozne ure nagrobni kamen ni bil vžidan. Tekom noči so neznani ljudje odkrili grobnico, poškodovali obe krsti, v katerih se je nahajalo truplo pokojnika, ter so ostavili obe krsti z mrličem vred izven grobnice.

Seja kluba NSS

HSS hoče olajšati sestavo močne parlamentarne vlade

ZAGREB, 7. (Izv.) Na današnji seji radičevskega poslanskega kluba se je v glavnem razpravljalo o pogojih, pod katerimi bodo mogli radičevci sodelovati v Uzunovičevi vladi. Iz krogov Radičevske stranke in od nekaterih članov vodstva se doznava, da radičevci ne bodo delali v vprašanju Bože Maksimovića proti vladi z ozirom na svoj predstojeci vstop v vlado. Oni samo smatrajo, da bi bilo bolje, da se vprašanje njihovega vstopa v vlado reši pred sestankom narodne skupščine, ker bodo potem kot člani vlade naravno morali glasovati proti obtožbi članov vlade.

Na popoldanski seji je bila sprejeta resolucija, ki je bila izdana novinarjem v naslednjem komunikatu: "Narodni seljaški klub je razpravljal o najaktualnejših vprašanjih naše zunanje in notranje politike, kakor tudi o politiki samega kluba, zatem o odnosih napram Italiji s posebnim ozirom na nettunske konvencije in albanski pakt. Predložil se je nadalje parlamentarni položaj kakor tudi položaj vlade, ki se vedno nima sigurne nadpolovične večine. Zlasti pa se je naglašalo, da je že skrajni čas, da se izvede resnična enakopravnost med Srbi in Hrvati in da se s parlamentarnim delom sprejmejo vse one osnove, za katere so že opetovano nastopale vse vlade narodnega spoznanja. Nar. seljaški klub smatra za svojo dolžnost, da olajša sestavo jake parlamentarne vlade narodnega spoznanja, ki bo popolnoma zadoščala vsem nalogam zunanje in notranje politike. Za izvedbo te naloge se dajejo vodstvu HSS oziroma predsedstvu Narodnega seljaškega kluba popolnoma proste roke v duhu politike narodnega spoznanja, seljaške demokracije in narodne samouprave. Na današnji seji HSK je bilo sklenjeno, da se skliče 21. maja skupščina vseh narodnih in vseh oblastnih poslancev iz vseh oblasti v državi. Skupščina se bo vršila v Zagrebu in bo razpravljala o vprašanjih, ki so v zvezi s seljaškim pokretom in trenutnim političnim položajem.

Radičevci bodo vstopili v vlado

ZAGREB, 7. (Izv.) Nocoj sta prispela semkaj bivši minister Andra Stanić in radikalni narodni poslanec Stepo Kobasica. Davi pa se je pripeljal dr. Laza Marković. Prihod imenovanih politikov se v tukajšnjih političnih krogih komentira in spravlja v zvezo s pripravjenostjo radičevcev, da vstopijo v vlado.

Boža Maksimović bo demisijski?

Govorice o izpremembah v vladni večini

BEOGRAD, 7. (Izv.) Težišče političnega položaja je prenešeno danes v Zagreb. Ob 18. uri se je vrnil iz Topole kraj ter bo z njegovim prihodom gotovo zopet živelo politično življenje v Beogradu.

Iz dobro informiranih krogov se poroča, da vodi zadnje dni po svojem prihodu iz Sarajeva minister dr. Sršić v Beogradu živahno akcijo, da bi prišlo do sodelovanja radikalne stranke z Demokratsko zajednico. Zdi se, da sta se Uzunović in Sršić zedinila v tem, da vendar demisijska notranji minister Maksimović. Ker so pasičevci izjavili, da bodo 19. t. m. v narodni skupščini javno glasovali za izročitev Bože Maksimovića sodišču. Zato se pričakuje, da bo Boža Maksimović podal sam demisijo, kar mu tudi njegovi prijatelji nujno svetujejo. Pri vsem tem se pa seveda utegne zgoditi, da povzroči demisijska notranjega ministra padec celokupnega kabineta. Radikali so danes nestrpno pričakovali poročil iz Zagreba, ker jih je posebno zanimala vest, kako je Stepan Radić naglašal potrebo jake vlade z ozirom na zunanje-politični položaj. V radikalnih krogih tudi računajo z razvojenostjo med radičevci samimi.

Razgovori med Rimem in Beogradom

se bodo pričeli v prihodnjem tednu

BEOGRAD, 7. (Izv.) Po informacijah iz zunanega ministrstva je jugoslovenska vlada izdelala program za sestanek med on. Mussolinijem in rimskim poslanikom Radičevim glede bodočih pogajanj med Italijo in Jugoslavijo. Ker je bil dosedaj on. Mussolini okupiran s posetom grofa Bethlena, zunanje ministristvo v Beogradu še ni poslalo teh instrukcij v Rim, temveč stori to šele v pondeljek. Pričakovati je torej, da pričnejo pogajanja z Italijo pričetkom prihodnjega tedna. Jugoslovenska vlada zahteva revizijo tiranskega pakta. Novih momentov sicer ni.

Državljanska vojna v Nikaragui

LONDON, 7. Iz New-Yorka poročajo, da so konservativci v Nikaragui pričeli z ostro ofenzivo proti upornikom. Zastopnik Nikaragve v Londonu je včeraj izjavil, da so bili uporniki povsod poraženi.

Politika Anglije na Kitajskem

Govor voditelja laburistov

Govor voditelja laburistov — Izjave Chamberlaina

LONDON, 7. V spodnji zbornici je MacDonald otvoril včeraj razpravo o položaju na Kitajskem. Naglašal je, da note, ki bodo izročene kantonski vladi radi zadnjih dogodkov v Nankingu, ne predstavljajo nikakega ultimatum. Dobro bi bilo, ko bi Družba narodov uvedla preiskavo. Sicer pa je treba pomisliti, da na Kitajskem divja revolucija; od dežele, ki preživlja revolucijo, ni mogoče zahtevati, da skrbi za javni red in da čuva nad izvrševanjem zakonov. Čemu naj bi se na Kitajsko pošiljale čete? Ni samo Kitajska, ki se drami iz sna; ves vzhod se je pričel sedaj gibati. Angleška vlada naj pazi, da se ne ponovi napaka, ki je bila storjena ob pričetku ruske revolucije.

Po MacDonaldu je dobil besedo Wheatley, ki je ostro kritiziral politiko vlade napram Kitajski.

Odgovarjal je zunanji minister Sir Austen Chamberlain, ki je izjavil, da želi Velika Britanija živeti v dobrih odnosih s kitajskim narodom. Ko pa ima opravka z vlado, ki ne ve kaj hoče, je Anglija prisiljena ukreniti vse potrebno v svrhu obrambe svojih državljanov. Naglašal je, da ne more podati nikakih izjav, dokler se ne doseže sporazum med vlastmi, ki so pri kitajskih zadevah zainteresirane. Kljub provokacijam, je nadaljeval Chamberlain, si je Anglija prizadevala poravnati vse kočljive zadeve na prijateljski način. Toda, kako naj Anglija sklepa dogovore z osebam, ki ne morejo doseči, da bi se te pogodbe tudi spoštovale, in kako naj se pogaja s Kantonci po vsem onem, kar se je zgodilo v Nankingu? Potrebno je pred vsem, da se na Kitajskem spet vzpostavi avtoriteta. Angleška vlada bo vodila še nadalje spravljivo politiko, ne bo pa dopustila, da bi se napram njej postopalo, kot da bi ne imela pravice, ki ji pripadajo po pogodbah.

Spodnja zbornica je nato zavrnila z 277 glasovi proti 117 predlog laburistov, ki so hoteli, naj bi se razprava še nadaljevala. S tem je zbornica odobrila stališče, ki ga je zavzela vlada napram zadnjim dogodkom na daljnem vzhodu.

Nesreča v zraku

"Argos" padel v morje

LONDON, 7. (Izv.) Agenciji "Reuter" poročajo iz Pernambuca, da je portugalski hidroplan "Argos", ki je hotel izvršiti polet okrog sveta, takoj po svojem dvigu padel v morje. Letalo je ostalo težko poškodovano. Letalci pa so nepoškodovani. Kakor se zatrjuje, bodo letalci opustili misel na svoj polet čez pet kontinentov.

DNEVNE VESTI

Umestne besede

Umestne besede so napisale zadnje "Novice" v uvodnem članku pod naslovom "Nič obupa". Vse preveč in preveč se tarna in tarna v raznih dopisih po naših časopisih, kakor da bi bila zginila iz našega ljudstva že vsaka volja do življenja in do ohranitve samega sebe. Posnemljemo v naslednjem te umestne besede, ki so vredne najtemeljitejšega preudarka:

Dan na dan se premlevajo v naši javnosti stvari, zadevajoče gospodarsko vprašanje. Šika se naš obupni gnetni položaj še celo v temnejši luči, kot je dejansko. Marsikdo, ki verjame vsemu, kar se govori, si je ustvaril sodbo o tej stvari, češ, pogubljeni smo, gospodarsko propadamo in propademo. Seveda si je treba stvar nekoliko pobliže ogledati, pa ne bo prav tako nova in obupna.

Res preživljajo naši kmetje danes veliko gospodarsko krizo, revščina, pomanjkanje dela in denarja na vseh koncih in krajih. Ne da bi hotel zanikati nevarnosti in ostre gospodarske borbe, o katere istinosti sem najtrdnjeje uverjen, razpršiti pa se mi zdi potrebno morebiten obup, ki se je marsikoga polatil, ko tuje dan na dan same tožbe in tarnanja.

Krize sploh, kot še posebno go-

spodarskega značaja niso nove, so plod modernega časa in razmer. Bile so vedno in najbrž tudi bodo v bodoče. Res pa je, da so lahko večje ali manjše, kakor so njih vzroki večji ali manjši. Njuestvo udarcev je pretrpele naše ljudstvo na tej zemlji. Naj imenujem najprej, ki je časovno trajal najdlje in bil pač najhujši, ker je temeljil že v gospodarskem in socialnem sistemu. V misli imam feudalizem ali dobro tuje gospodarstvo in robotanja našega kmeta. Ali je tu še treba govoriti o krizi, ki se je vlekla iz roda v rod, iz stoletja v stoletje, ko kmet ni bil več kot hlapec na svoji zemlji. Naj omenjam razne vojne in vpade ali ropanja, ki so bila vedno povzročitelji revščine in kriz in med katerimi so turške vojske, poleg drugih avstrijskih vojn, najvažnejše. Kako so izmogle francoske vojske našo deželo, tudi ni treba govoriti, stari, oziroma ustno izročilo se tega še prav dobro spominja.

Prav tako je izzvala svetovna vojna, ki po svoji grozoti in obsežnosti prednjači vsem dosedanjim, splošno krizo, kakršne do danes nismo poznali. Ali kot vsaka druga, tudi ta ni nerazrešljiva, ni neozdravljiva, zahtevala bo le več časa. Naš klen rod, ki je prenesel že nebroj nadlog, bo tudi to, čeravno z nekoliko večjimi žrtvami in trpljenjem.

Opazoval sem naše ljudi in bil sem z njimi, ko so se leta 1918, vra-

